

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiæ Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Evangelio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

DE LEGIBVS MOSAICIS. 49

In nouo Testamento non ualent quidem amplius pro peccatis sacrificia Mosis, sed nouum Testamentum habet noua sacrificia pro peccatis: uidelicet sacrificium Missæ.

Christiani non ab omnibus ceremonialibus Mosaicis sunt liberi.

Hæ leges non iustificant, reliquæ iustificant. Nam Paulus cum loquitur de operibus legis, non de tota lege intelligendus est, sed de Leuiticis ceremonijs tantum.

Præcepta ceremonialia fuerunt usq; ad passionem Christi, hoc est, uitam dare potuerunt præstantibus ea.

Vide infra locum de sacrificio, Leges iudiciales quia non immediata nec directa intentione, ordinant ad finem ultimum & supernaturalem, ideo non sunt propriè leges diuinæ.

DE EVANGELIO.

Homines ante datam legem, loco Euangelij legem naturæ habuerunt, Iudæi legem Mosis, nos Christi Euangelium habemus.

Patrum scripta cum Euangelio conferri debent.

Doctrina Euangelij non est dignior doctrina legis.

Euangelium etiã dubitantibus promittit remissionem peccatorum.

DOCTRINA SCOLAST.

Euangelium non est gratuita sed legalis seu conditionalis promissio.

Euangelium pendet ex conditione legis.

Euangelium etiam dubitationem admittit.

Euangelium habet conditionem legis, tanquam causam aut meritum.

Euangelium remissionem peccatorum non gratis, sed propter legem affert.

Frustra seruatur Euangelium, nisi seruentur Canones Conciliorum.

Nec sunt plura Euangelia, nec plures Euangelistæ, quàm quatuor, nec ullius alterius scripta merentur Euangelia Dei.

Nouum Testamentum est promissio omnium bonorum cum lege, & cum iustitiarum nostrarum respectu, cum conditione, qua exigitur à nobis ea obedientia, qua iustificamur.

Præcepta noui Testamenti, urgentia sunt, quæ urgent opera ad iusticiam necessaria.

Euangelium multa præcipit, nec uerum est, Euangelium exhortari, consolari, & obsecrare tantum.

Falsum est, Christum omnem pœnam in nouo Testamento sustulisse.

Impium est dicere, Euangelium nihil aliud esse, quàm prædicationem de resurrectione Christi,

Christi, non requirentem opera ad iustificatio-
nem.

Falsè distinguunt inter legem & Euangeli-
um, qui dicunt Euangelij rationem per ueteris
& noui Testamenti libros sparsam esse

Euangelium id putandum est, quod scripse-
runt Mattheus, Marcus, Lucas & Ioannes, nec
uerum est, Euangelium in ueteri Testamento
sparsum esse.

Magnum discrimen est inter præcepta & cõ-
silia euangelica.

Multa sunt consilia euangelica, nec uerum
est, tantum unum esse, scilicet uirginitatis con-
siliu.

Possibile est, ut consiliu Euangelicum fiat
præceptum.

Euangelio & iuri Canonico optimè conue-
nit.

Euangelium habet mandatum imponendi
pœnas & nouas leges, aut partem pœnarum
imponendi, parte remissa.

Euangelium paucissimas habet traditiones,
quia Christus promisit spiritum sanctum, qui
debit Ecclesiæ necessarias ceremonias reue-
lare & ordinare.

Lex Euangelica tripliciter iustificat & facit
hominem dignum uita æterna. Primo per fi-
dem, in quantum credit Iesum Christum esse
uerum

uerum

DOCTRINA SCHOLAST.

uerum deum & hominem, & redemptorem totius generis humani Messiam in lege promissum. Secundo iustificat per charitatem perfectam erga Deum & proximum. Tertio per spem in quantum contemptis rebus terrenis ponit finem suum in cœlestibus à Christo promissis, & sic nõ operatur propter aliquod præmium temporale, sed propter uitam æternam promissam &c.

Lex Euangelica potest sumi pro ueritatis uel obiecti intellectuali cognitione, unde non minus propriè dicitur lex uel præceptum, uel prohibitio ipsa cognitio agendorum, uel nõ agendorum, quam ipsa ueritas enuncians quid agendum, uel non agendum. Hæc autem cognitio potest esse multiplex, quia uel solum apprehensiuæ uel iudicatiuæ. Et si iudicatiuæ, uel cum formidine, uel cum certitudine. Et si cum certitudine, uel potest esse habitualis, uel actualis, uel ab habitu acquisito solum, uel ab habitu etiam infuso.

Lex Euangelij proprîssimè dici potest fides infusa, uel actus eius, quo creatura rationalis firmiter assentit doctrinæ Christianæ ueritatibus.

Non omnia quæ credenda sunt, docentur in Euangelio. Vnde Christum descendisse ad inferna, non docetur in Euangelio, & tamen tenendum est sicut articulus fidei. Item multa
alia

alia de sacramentis ecclesiæ non sunt expressa in Euangelio, & tamen Ecclesia tenet illa esse tradita certitudinaliter ab apostolis, & periculosum est circa illa errare, quæ non tantum ab apostolis descendunt per scripta, sed etiam quæ per consuetudinem uniuersalis ecclesiæ tenenda sunt. Nec Christus in Euangelio docuit omnia pertinentia ad dispensationem sacramentorum, dixit enim discipulis suis in Ioanne: Ad huc habeo multa uobis dicere, sed non potestis portare modo: cum autem uenerit ille spiritus ueritatis, docebit uos omnem ueritatem. Multa igitur docuit eos spiritus sanctus, quæ non sunt scripta in Euangelio, & illa multa quædam per consuetudinem tradiderunt apostoli, quædam per scripturam.

In omnem terram exiuit sonus eorum, id est, Euangelium per totum terrarum orbem prædicatum fuit, id tamen sic moderandum est, ne intelligas Euangelium ad Hunnos & Gothos transisse, qui habitauerunt in orbe ignoto, & inaccessibili, ultra Meoticas paludes. Tamen in die natiuitatis Domini omnia idola eorum clamauerunt regem pacis, & Domini totius mundi fuisse natum in medio mundi. Et sic congregati omnes Hunni atque Gotthi, duobus agminibus factis, relictis sedibus transierunt Meoticas paludes super aquas glaciales, & sic peruenerunt ad partes nostras, & per successionem

DOCTRINA SCHOLAST.

cessionem temporis baptismum susceperunt. Et hoc idem factum est apud Aethyopes. Vnde Virgilius in sexto. Huius in aduentu: iam nunc & Caspia regna, Responsis horrent diuum & Meotica tellus, Et septem gemini turbant trepida ostia Nili.

De consilijs Euangelicis, uide infra locum de concilijs & consilijs.

Lex uetus non conferebat gratiam, sed lex noua confert.

Lex Euangelica supra precepta addit & consilia.

Lex Euangelica immediate ducit ad ultimū finem.

Dignitas Euangelij etiā ex ministris pendet. Euangelium est dignior doctrina, quam cetera, igitur à diacono tantum cantatur, Epistola à subdiacono.

DE FIDE ET DVBL tatione.

Fides cum peccato mortali subsistere potest.

Fides est noticia historiarum de Christo, quomodo conceptus, natus, passus, crucifixus & mortuus est.

Fides est qualitas in nobis.

Pn̄ cum impijs communem fidem habere possunt.

Fides